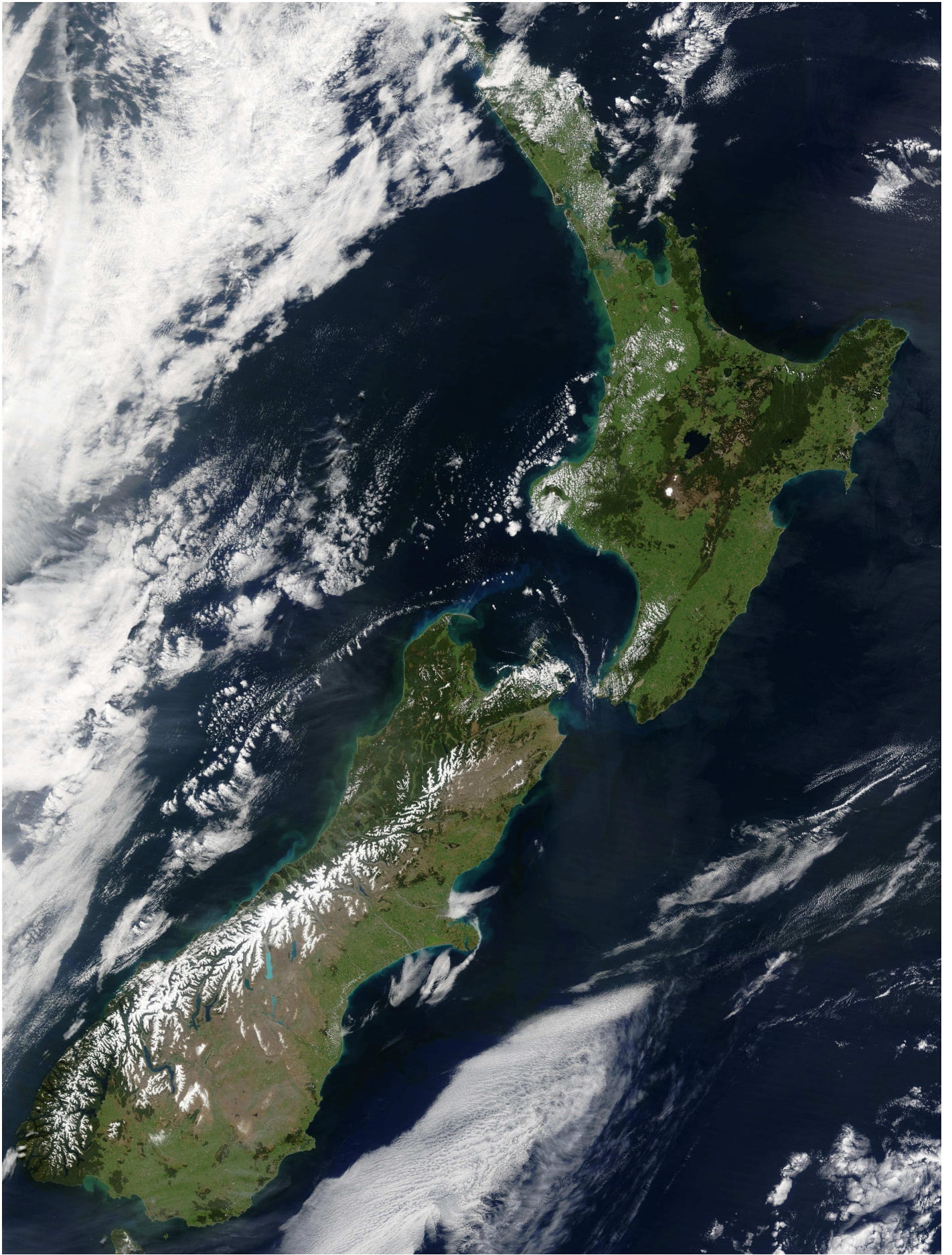

NIEUW-ZEELAND

- Ligging: in het zuidwesten van de Stille Oceaan.
Meest afgelegen land ter wereld
Coördinaten: tussen 160° en 180° oosterlengte
Tussen 30° en 53° zuiderbreedte
Onringende zeeën: Stille Oceaan
Fijizee
Tasmanzee
Straat Cook
Dichtstbijgelegen landen en eilanden:
Ten westen van NZ: Australië (+/- 1.500 km)
Ten noorden van NZ: Fiji, Tonga, Vanuatu
Ten oosten van NZ: Chili
Ten zuiden van NZ: Antarctica
Over de hele lengte gemeten is Nieuw-Zeeland 1.600 km lang;
- Landsdelen: Noordereiland
Zuidereiland
Stewarteiland
Aucklandeilanden
Kermadeceilanden
Chathameilanden
Antipodeneilanden
- Geografie Zuidereiland: Nieuw-Zeelandse Alpen
Hoogste top: Aoraki (= Mount Cook) 3.754 m
Noordereiland: vulkanen.
Hoogste top: Mount Ruapehu 2.797 m.

Klimaat gematigd zeeklimaat
 Zuidereiland heeft twee klimaten.
 Westen: véél regen (tot 8.000 mm regen per jaar)
 Oosten: droog

Flora en fauna regenwoud. Veel natuurparken
 De Kauriboom is alleen in NZ te vinden, maar bijna volledig gekapt; Wordt nu beschermd. Werd voor alle
 mogelijke doeleinden gebruikt omdat het gemakkelijk te bewerken was.
 Grootste kauriboom 51 m hoog, ongeveer 2.500 jaar oud.

Bevolking Vanaf ongeveer de 6e eeuw nC bewoond door de Maori's.
Maori = 'normaal'
Noemen het nieuwe land dat ze vanaf de zee zien: Aotearoa = land van de lange witte wolk
Vanaf 18e eeuw: Europeanen (Engelsen, Nederlanders)
20e eeuw: Aziaten
Bijnaam van de Nieuw-Zeelanders = Kiwi's

Abel Tasman uit Zeeland (Nederland) was de eerste Europeaan die Nieuw-Zeeland zag (1642) . Het is dan naar de Nederlandse provincie genoemd. Later heeft James Cook (Engelse ontdekkingsreiziger) dit vertaald als New-Zealand. (1769)
2012: 4.327.944 inwoners. (daarvan ongeveer 14% Maori's)

Vlag

Steden

Auckland grootste stad (in het noorden)
Wellington hoofdstad (op Noordereiland, bij Straat Cook)
Christchurch (Zuidereiland)
Hamilton (Noordereiland)

Taal

Maori (Te Reo). Wordt op alle scholen aangeleerd. **Luister naar opname**
Engels (maar verschilt in de klinkers wat van het Engels) Meer dan 90% vd mensen spreekt E.
Nieuw-Zeelandse gebarentaal

Cultuur

Haka (oorlogsdans – begrafenisdans) **Op Youtube opzoeken**
houtsnijwerk
Tv-feuilletons
Films Vele films worden in NZ gedraaid omwille van de mooie natuur.
King Kong
The Chronicles of Narnia
Lord of the Rings en The Hobbit

Sport

- Rugby
- Voetbal
- Bergbeklimmen
- Deltavliegen
- Bungeejumpen is in NZ uitgevonden

Toerisme

- mooie natuur.
- Maori's
- Skiën

Landbouw

- Wijn (Zuidereiland)
- Kiwi's (vruchten) (op het Noordereiland)
- Runderen, zuivelproducten, vlees
- Schapen (schapenvlees uit Nieuw-Zeeland wordt ook in België verkocht)
- wol

Bestuur

- De Britse koningin is nog steeds officieel het staatshoofd.
- 1-kamer parlement.

Bekende Nieuw-Zeelanders

Edmund Hillary (Everestbeklimming 1953)

Opzoeken op Wikipedia

Maori scheppingsverhaal

In het begin was er niets, helemaal niets.

Het duister kwam, een pikdonkere zwarte nacht. En toen ontstond het eerste licht. Het was niet groter dan een worm.

Daar kwamen de god Rangi, de hemelvader en zijn vrouw Papa, de godin van de aarde. Ze hielden zoveel van elkaar dat ze elkaar stevig omarmden en nooit loslieten. En dus zaten de hemel en de aarde aan elkaar vast. Maar ze hielden elkaar zo stevig vast dat er geen licht op aarde was en er dus niets kon groeien.

Papatuanuku en Ranginui kregen verschillende kinderen. Ze kregen [Tangaroa](#), de god van de zee, [Tumatauenga](#), de god van het bos en [Tawhiri](#), de god van de wind. Maar deze kinderen werden gevangengehouden door de omarming van hun ouders. Ze konden niets zien in het donker en konden zich nauwelijks bewegen. Elk kind probeerde ertussenuit te komen, maar het lukte hun geen van allen.

Uiteindelijk lukt het Tumatauenga om zijn ouders een heel klein stukje uit elkaar te duwen. Hij drukte zijn schouders tegen de aarde en zijn voeten tegen de hemel. En zo duwde hij jaren en jaren achtereen. Uiteindelijk gingen de hemel en aarde, zijn vader en moeder, een klein eindje van elkaar. De spieren waarmee ze elkaar vasthielden werden door Tumatauenga in stukken gehakt, waardoor een vuurrode aarde ontstond. Hij duwde ze verder uit elkaar en jawel, er kwam licht op de aarde!

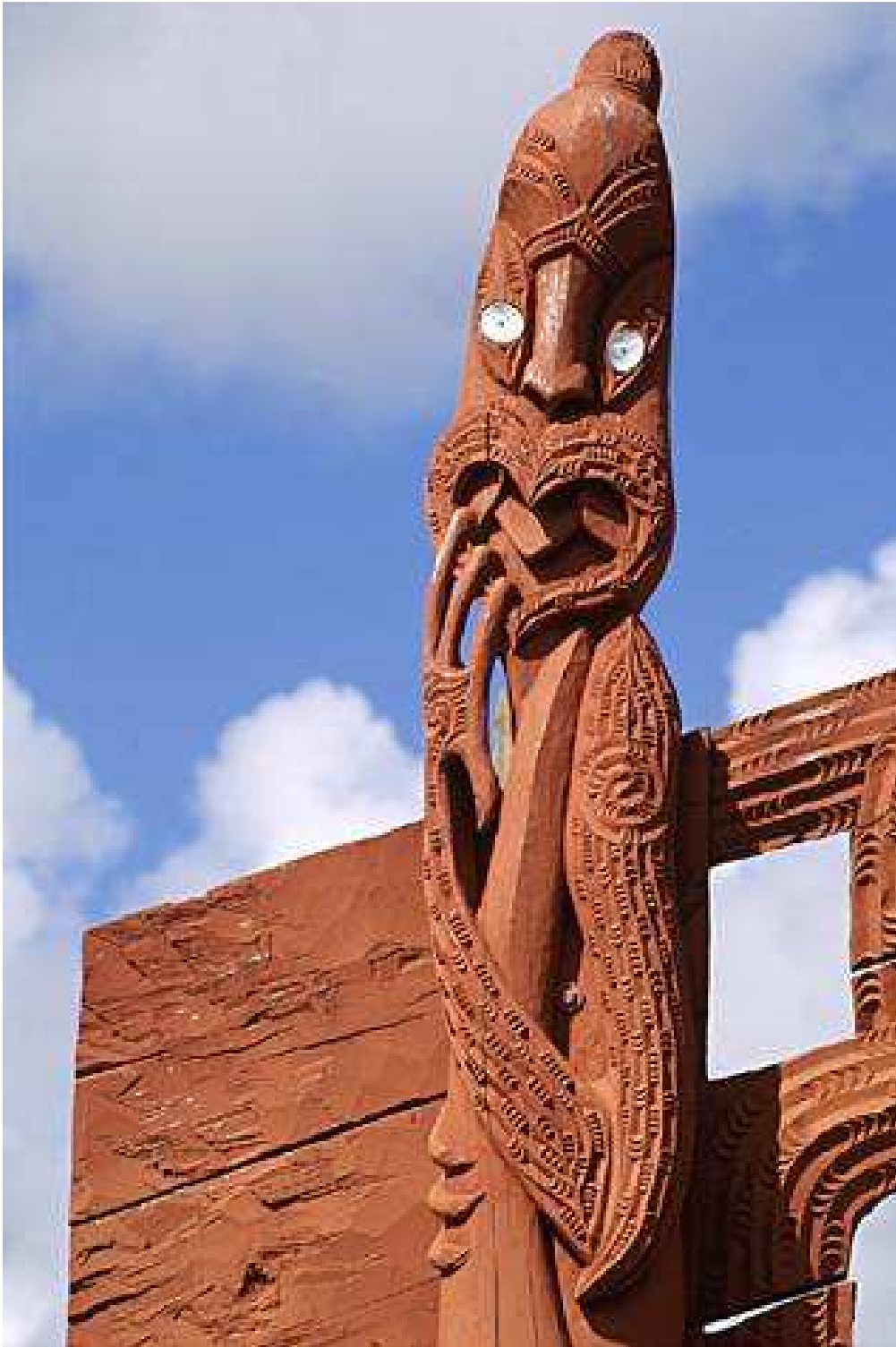
Er begonnen bomen en planten te groeien. De godenkinderen ontsnapten en begonnen de wereld verder vorm te geven. Tumatauenga maakte de zon en de maan en versierde de hemel met sterren. Toen maakte Tumatauenga de eerste vrouw, [Hine](#), en trouwde met haar. Ze kregen kinderen, de eerste Maori. Maar Papatuanuku en Ranginui waren ongelukkig en diep bedroefd. Ze misten elkaar zo erg, dat ze niet konden stoppen met huilen. Ze huilden en huilden maar door. Uit de tranen van Ranginui ontstonden rivieren en zeeën en er kwam dauw op het gras. De nevel die opsteeg uit het gras was het symbool van hun eenzaamheid."

Museum of Mankind, London/Bridgeman Art Library, London/New York

Bewerkte bovendorpel

De deuren van Maorihuizen waren vaak versierd met houtsnijwerk. Dit voorbeeld is afkomstig van het huis van een hoofdman; de sterk gestileerde figuur met spleetogen, vervormde mond en een uitgestoken tong. (een terugkerend element in het houtsnijwerk van de Maori's) wordt geflankeerd door een latwerk van met elkaar vervlochten elementen.

Paul A. Souders/Corbis

Houtsnijwerk van de Maori's

Houtsnijden is een traditionele kunstvorm van de Maori's, de oorspronkelijke bevolking van Nieuw-Zeeland.

Russell-Cotes Art Gallery and Museum, Bournemouth/Bridgeman Art Library, London/New York

Maori-opperhoofd

In dit portret, dat in 1907 door Charles Frederick Goldie is geschilderd, draagt het Maori-opperhoofd Te Aho Te Rangi Wharepu groenstenen oorhangers en een groenstenen halsketting in de vorm van een verwrongen menselijke figuur. Zijn cape is waarschijnlijk gemaakt van geweven vlas versierd met strengen dierenhaar. *Moto* (tatoeëren), een teken van stand, werd door zowel mannen als vrouwen gedaan. De tatoeages zijn gemaakt door kleurstof in sneden in de huid te wrijven.

Manfred Gottschalk/Tom Stack and Associates

***Haka*-dans van de Maori**

De Maori-cultuur van Nieuw-Zeeland leeft nog voort in toneelvoorstellingen. Hier voert een Maori-verhalenverteller, de *haka*-dans op. De dans, die eens door Maori-mannen werd opgevoerd voordat ze op het oorlogspad gingen, wordt gekenmerkt door zwaar gestamp, luid gezang en agressieve lichaamsbewegingen.

DE BEROEMDSTE INWONER VAN NIEUW-ZEELAND OVERLEDEN

Shrek, het beroemdste schaap van Nieuw-Zeeland, is niet meer. Het dier werd in 2004 een lokale vedette, nadat het zes jaar lang zelfstandig in het wild wist te overleven.

Toen Shrek in 1998 uit zijn kudde verdween, dacht iedereen dat het schaap gestorven was. Maar zes jaar later werd het dier verrassend teruggevonden in een grot. Zijn schapenvacht was intussen zo dik geworden dat Shrek drie keer omvangrijker leek. De gebeurtenis werd in heel Nieuw-Zeeland gevolgd. Niet zo vreemd, aangezien er tien keer meer schapen dan mensen leven.

De langverwachte scheerbeurt van Shrek werd rechtstreeks op televisie uitgezonden. De vacht woog meer dan 60 kilo! Nadien werd het schaap per vliegtuig naar Wellington gebracht, waar het dier de toenmalige premier Helen Clark mocht ontmoeten. Sindsdien werden meerdere kinderboeken over het schaap geschreven en Shrek mocht ook vaak voor het goede doel optreden.

Het voorbije weekend moest John Perriam, eigenaar van het dier, Shrek een spuitje laten geven. Het schaap had op zijn zestiende gezondheidsproblemen en kon niet overleven. Vele Nieuw-Zeelanders treuren om de dood van Shrek, zo ook Josie Spillane van de organisatie 'Cure Kids'. "Dit is het einde van een iconische Kiwi, ook al was het toevallig een schaap." (gb)

In heel oude tijden, toen er nog reuzen op aarde waren, leefden de drie gebroeders Maui samen in een huis. Om ze van elkaar te onderscheiden werd de oudste Maui-moea genoemd, de tweede heette Maui-roto en de jongste noemde men Maui-potiki.

De twee oudsten waren groot van gestalte en waren tot vele krachttoeren in staat. De jongste, Maui-potiki, was wat kleiner en zwakker en daarom beschouwden de twee anderen hem als hun slaafje. Ze lieten hem hout halen en water dragen en als ze aan het eten waren gaven ze hem slechts een klein deel.

Het enige dat deze reuzen echt boeide, was vissen. Telkens als de oudste twee er op uit voeren smeekte de jongste om mee te mogen. Maar hij werd altijd weggestuurd en moest thuisblijven. Kwamen ze dan terug van de visvangst, dan moest Maui-potiki het vlees en de vis klaarmaken. De beide broers deden zich dan te goed en wierpen de beenderen en de graten naar Maui-potiki om ze af te knagen.

Tot nu toe had Maui-potiki zich altijd aan de twee anderen onderworpen, maar op zekere dag werd het hem teveel. Toen zijn broers uitvoeren om te gaan vissen, zei hij heel beslist:

- Ik ga mee.

De twee broers verboden hem dat en scholden hem uit. Ze duwden hun boot vanaf het zand in het water en voeren weg.

Maar Maui-potiki sprong op de voorsteven en liet zich daar niet meer van weggagen.

Toen ze op de plek gekomen waren, waar ze wilden vissen, zeiden de broers:

- Waarmee ga je vissen? Je hebt niet eens een angel.
- Hiermee, zei Maui-potiki en hij trok zijn onderkaak uit zijn hoofd, bond ze aan een lijn en wierp ze in het water.

Toen hij de lijn wilde ophalen, lukte hem dat niet. Hij trok zo hard hij kon. Ofwel hing er een heel zware vis aan de lijn, of ze was ergens vastgeraakt. Hij trok en trok. Langzaam aan kwam de lijn naar boven en ten slotte zagen de broers dat Maui-potiki met zijn onderkaak een heel eiland uit de zee omhoogtrok.

Dat was een krachttoer die enorm veel indruk maakte en sindsdien gaven ze hem toch een iets groter deel van de buit dan voordien.

Nu durfde Maui-potiki wat meer dan vroeger. Hij ging nu vaak wat rondzwerven terwijl zijn broers op jacht waren. Dan nam hij altijd zijn fluit mee waarop hij graag blies als hij ergens alleen zat.

Zo kwam hij eens bij het huis van de oude Hine-noei-a-te-po, een heks, wiens naam betekende: Kleindochter van de Nacht. Het was een heks en de drie broers hadden al vele afschuwelijke verhalen over haar gehoord. Die heks was heel hebzuchtig en bewaakte haar bezittingen met de grootste angstvalligheid. Iedereen die in de buurt kwam, doodde ze. Daarom bleven de broers ook altijd uit haar buurt.

Maar de jongste kreeg nu zin om de bezittingen van de oude heks te bekijken. Hij kwam boven op een heuvel en zag van daar op het huis en de akkers van de oude vrouw. Hij zette zich neer en begon op zijn fluit te spelen. De oude heks hoorde de tonen van de fluit en riep tegen haar slaven:

- Pas op! Daar is een mens in de buurt. Pas toch goed op. Als hij straks de heuvel afkomt en hij loopt op zijn voeten, met zijn hoofd naar boven, dan is het een mens. Grijp hem dan en sla hem dood. Maar als hij op zijn handen loopt, met het hoofd naar beneden, laat hem dan maar gaan, dan is hij een van de onzen. Van zodra Maui-potiki dat gehoord had, stopte hij met fluitspelen, stak de fluit op zak en daalde de heuvel af, terwijl hij ervoor zorgde op zijn handen te lopen. De slaven lieten hem doorgaan en deden hem niets. Zo liep hij recht naar de voorraadkamer van de heks. Daar vond hij een hele hoop aardknollen. Hij raapte er enkele op, stak ze in een doek dat hij om zijn middel bond en liep terug naar huis op dezelfde manier als hij gekomen was.

Thuis kookte hij van de knollen en at ze met veel smaak op.

Toen de broers thuiskwamen en hem weer de resten van hun eten toegooide, raakte hij de beenderen en graten niet aan, maar haalde een knol tevoorschijn en begon daar smakelijk van te eten.

Toen riep de oudste:

- Wat ben je daar aan het eten?
- Uitstekend voedsel, antwoordde Maui-potiki, wil je er ook eens van proeven?

Hij wierp wat knollen naar zijn broers. Die aten ervan en vonden het bijzonder lekker eten.

- Hoe kom je daar aan? vroegen ze.
- O, heel eenvoudig, zei Maui-potiki. Deze morgen ben ik naar de akker van de oude heks gegaan. Ik ben op de heuvel gaan zitten en heb wat op mijn fluit gespeeld. Toen hoorde ik de oude vrouw zeggen: Pas op, daar komt iemand aan. Als hij op zijn voeten loopt, met het hoofd naar boven, laat hem dan door, want hij is een van de onzen. Als hij op zijn handen loopt, met het hoofd naar beneden, moet je hem doodslaan.

Maui-moea, de oudste, wilde niet wachten tot de volgende dag om ook naar de heks te gaan om van die lekkere knollen te halen. Hij liep naar de heuvel, pakte de fluit en blies er op. Toen liep hij de heuvel af, en zorgde ervoor dat hij op zijn voeten liep, het hoofd naar boven, zoals Maui-potiki had gezegd. De slaven van de oude vrouw lagen op de loer en toen ze hem zagen komen, grepen ze hem vast en brachten hem bij hun meesteres. De oude vrouw pakte Maui-moea vast en drukte hem tussen haar dijen dood. Dat was de eerste keer dat er op de wereld een mens stierf.